

gand le neufiesmes jour d'aoust lan de grace mil cinq cens cinquante neuf de noz Regnes affavoir des Espaignes Sicilie &c. le quatriesme & de Naples le sixiesme. Sur la plique avoit escript. Par le Roi. Soubssigne Van der Aa. Sur le doz estoit escript. Au jourdubuy vingt huitiesme jour daoust XVe. Cinquante neuf. Messire GUILLAME DE NASSAU Prince d'Oranges &c. Denommé au blancq de cestes ba fait le serment deu & pertinent de lestat de Gouverneur & Lieutenant General des pays de Hollande, Zeelande, Urrecht &c. dont audit blancq est fait mention, & ce es mains de ma Dame la Duchesse de Parme Regente & Gouvernante Generale &c. A ce Commise par sa Majeste en la ville de Gand les jours & an que dessus. Moy present. Et soubssigné Van der Aa.

Vertaling van de bovenstaande
Commisfie.

PHILIPS door Gods Genade Koning van Castiliën, van Leon, van Arragon, van Navarre, van Napels, van Siciliën, van Majorca, van Sardiniën, van de Eilanden, Indien, en van het vaste land der Zee Oceaan, Aarts-Hertog van Oostenryk, Hertog van Bourgondiën, van Lotharingen, van Brabant, van Limburg, van Luxemburg, van Gelre en van Milaan, Graave van Habsburg, van Vlaanderen, van Artois, van Bourgogne, Paltgrave en van Henegouwen, van Holland, van Zeeland, van Namen, en van Zutphen, Prince van Zwaven, Markgrave des H. Ryks, Heere van Friesland, Salins, Mechelen, van de Stad, Steden en Landen van Utrecht, van Overysiel, van Groningen, en Alleenheerscher in Asiën, en in Africa. *Allen den geenem, die deze tegenwoordige zien zullen, Salut.*

Doen te weten, dat, aangezien de goede getrouwe, gewigtige en aangename diensten, die onze zeer waerde en getrouwe Neef, Ridder van onze Order, Staats Raad, en Kamerheer, Heer WILLEM VAN NASSAU, Prince van Oranje, Graave van
Nas-

B I J L A G E N. ▼

Nassau voornt &c. zedert veele jaaren gedaan heeft aan Wylen den Keizer onzen Heer en zeer beminden Vader, Hoogloff. Memorie, wien God genadig zy, en daarna aan ons bewezen in den laatsten oorlog tegen Frankryk als *Lieutenant en Capitain Generaal* van onze armee, als anderszins, en nog dagelyks op veele manieren doet, wy denzelven Prince van Oranje, een volkomen vertrouwen stellende op zyn beleid, waakzaamheid en ervarenheid, hebben onthouden, gecommitteert, gelast en aangesteld, onthouden, committeeren, lasten, en aanstellen door dezen, in qualiteit als *Stadbouder en Lieutenant Generaal* van onze Graaffschappen van Holland, Zeeland, en den Lande van Utrecht, West-Friesland, Voorne, en Brielle, aangrenzende en onderhoorige Landen van voorz. Graaffschappen van Holland en Zeeland; En zulks in plaats van Wylen onzen Neef, Heer Maximiliaan van Bourgondien, Markgrave van Veere, laatsten bekleeder van dezen post, onlangs overleden. *Gevende aan voorn. Prince van Oranje, volle macht, gezag, en speciaalen last, om de voorz. waerdigheid VAN STADHOUDER EN LIEUTENANT GENERAAL* van nu voortaan te houden, exerceeren, en waar te nemen, daarin te bewaaren onze rechten, hoogheid, en heerlykheid, het welzyn der voorz. Landen en onzer onderdanen in dezelve te handhaven en bevorderen, en hen te bewaaren en beschermen tegen allen overlaf en onderdrukkingen, om aldaar goed Recht en Justitie te doen administreeeren aan alle de geenen, die hetzelfde begeeren zullen; *te doen verleenen, expedieeren, en executeeren alle Provisiën van Justitie, by advys van onze lieve en getrouwe den Eersten Raad en anderen van onzen Raade in Holland en Utrecht, te vernieuwen de Burgemeesteren, Schepenen, en Wetten, waar zulks nodig zal zyn*, gelyk men gewoon is van oudsher te doen; te doen bewaaren en bewaaken de Steden en sterkten der voorz. Landen. De Staten te vergaderen, als het nodig zyn zal tot bewaaring beveiliging en defensie derzelve, en voords wel en behoorlyk alles in het byzonder te doen, het geen een goed en getrouw *Stadbouder en Lieutenant Ge-*

neraal als voorz. kan en moet doen, en 't welk aan denzelven Staat van ouds competeert en behoort; alles op denzelven voet en maniere, en met hetzelfde gezag, voorrecht, en Praeëminentie, als voorn. Wylen de Markgraaf van Veere en andere voorzaten die gehad, genoten, en gebruikt hebben in hunnen tyd, op de inkomsten, eeren, praerogativen, praeminentien, vryheden, vrydommen, rechten, profyten, en Emolumenten, daartoe staande en behoorende. *Zoo lang, het ons believen zal.* Waarop voorn. Prins van Oranje gehouden zal zyn te doen den eed hiertoe staande en behoorende, in handen van onze zeer waarde en zeer beminde Zuster, de Hertoginne van Parma, Plaisance, enz. van onzen wege Regente en Generaale Gouvernante onzer Landen van herwaartsover.

Gelasten ook aan voorn. onze *Eersten Raad en verdere Liederen van onzen voorz. Raad en van onze Rekeningen in Holland, aan de Praelaten, Edelen, vassalen, en andere de Staten representeerende*, en aan alle andere onze Justiciëren en Officiëren van voorn. onze Landen van Holland, Zeeland, West-Friesland, Utrecht, Brielle, en Voorne, dat zy onzen voorz. Neef den Prince van Oranje houden en erkennen als *Stadbouder en Lieutenant Generaal der voorn. Landen*; hem bewyzende alle eer en ontzag, en in alle zaaken rakende de uitoeffening, bestuur, en waarneming van voorz. waardigheid en 't geen daartoe behoort, *hem geboorzamen, kennen en bystand doen*, als aan ons zelve; En voords, dat zy Hem van deze waardigheid gezamenlyk alle de rechten, eeren, praerogativen, praeminentien, vryheden, vrydommen, profyten, en Emolumenten voorn. rustiglyk en vrediglyk doen, laten, en gedooogen, genieten en gebruiken, zonder eenige tegenspraak en hindernissen.

Beveelen voords, aan onzen Rentmeester van Holland, in 't quartier van Noordholland, of aan andere onze Ontvangers, tegenwoordig of toekomstige, die gewoon zyn de gages tot voorz. Staat behoorende te betalen, dat zy voortaan jaarlyks betalen, uitreiken en afgeeven aan onzen
voorz.

voorz. Neeve den Prince van Oranje of aan zyne ordere, te beginnen van den gewoonlyken termyn, *en zoo lang het ons believen zal*, gelyk gezegd is. En, overbrengende deze tegenwoordige, *Vidimus*, of Copie Authentique derzelve vooreene en de eerste reis, en voor zoo veele maalen het nodig zal zyn, alleenlyk behoorlyke quitantie van onzen voorz. Neef den Prince van Oranje, daarop dienende; willen wy, dat al wat hem ter zaake voorz. zal zyn betaald, uitgereikt, en afgegeeven, zal worden geleden en gepasseert in de Rekeningen, en gekort van den ontvang van onzen voorn. Rentmeester van Holland, in het voorz. Quartier van Noord-Holland, of onze andere Ontvangers, tegenwoordig of toekomende, die hem zullen hebben betaald, door die van onze Rekenkamer Aan welken wy beveelen alzo te doen zonder zwa-
righeid, *want ons alzo gelieft*; niettegenstaande eenigerleie ordonnantien, Mandementen, bepalingen, of verboden, deze ter contrarie.

T' oirkonde dezès hebben wy ons zegel hier aan doen hangen. Gegeven in onze Stad van *Gend*, den negenden dag van Augustus, in 't jaar onzes Heeren Een duizend vyf Honderd negen en vyftig, van onze Ryken, te weten van Spanjen, Sici-
liën, enz. het vierde, en van Napels het zesde. Opdeplique stontd geschreven, by *den Koning*, ondertekend *van der Aa*.

Achter op den rugge stontd geschreven, heden den 28 dag van Augustus XV^c negen en vyftig, heeft Heer WILLEM VAN NASSAU *Prince van Oranje* enz. in het witte van deze benoemd, gedaan den vereischten eed, behoorende tot den staat van Gouverneur en Lieutenant Generaal der Landen van Holland, Zeeland, Utrecht, enz. waarvan gemeld is in het witte dezès; en zulks in handen van Mevrouw de Hertoginne van Parma, Regentesse en Gouvernante Generaale enz. hiertoe gevolmachtigd door zyne Majesteit, in de Stad van *Gend*, op dag en jaar als boven. My present, en ondertekend, *van der Aa*.